

ΚΕΡΑΣΟΒΟ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΣΜΟΛΙΚΑ 21,134 51 ΚΑΜΑΤΕΡΟ - ΤΗΛ. 210 - 88.27.296
www.kerasovo.gr e-mail: adelf.agiapar@gmail.com facebook: Αγία Παρασκευή Κεράσοβο

Από τα πιο δημοφιλή έθιμα του χωριού μας το καλοκαίρι ο Κλήδωνας αναβίωσε στο χωριό μας σε μία όμορφη βραδιά για μικρούς και μεγάλους. Ανάμεσα σε όμορφα λουλούδια, τραγούδια, το κανάτι, τη διαδρομή προς τη βρύση, ευχές και χορό γιορτάστηκε ο Αϊ-Ριγογιάννης. Ο Κλήδωνας είναι λαϊκό έθιμο που επιβιώνει από την αρχαιότητα και τελείται στις 23 Ιουνίου (παραμονή

της εορτής του γενέσιου του Αγίου Ιωάννη του Προδρόμου και κοντά στο θερινό ηλιοστάσιο), σύμφωνα με το οποίο αποκαλύπτεται στις άγαμες κοπέλες η ταυτότητα του μελλοντικού τους συζύγου. Ο κλήδωνας εντάσσεται στη νεοελληνική λαϊκή λατρεία και ιδιαίτερα στα περιοδικά λατρευτικά έθιμα, όσα συνοδεύουν το εορτολόγιο και τις εποχές του έτους.

Δράσεις Πολιτισμού, Ιστορίας και Παράδοσης στα «Κερασοβίτικα 2018». Ένας μήνας πολιτιστικά δρώμενα αρχής γενομένης από το πανηγύρι της Αγίας Παρασκευής στις 26 Ιουλίου.

Σελ. 3

Ο Φιλίστωρ μας ταξιδεύει σε αυτό το τεύχος στο 1762, όταν πέρασε από το χωριό ο Πατρο-Κοσμάς και μας παρουσιάζει το Σχολείο του Κερασόβου, το οποίο, κατά την παράδοση, εκτίσθη τότε. [Αρχείο του Γ. Αθανασίου].

Σελ. 5

Μία θετική εξέλιξη για το χωριό μας, καθώς έχει συμπεριληφθεί στον κατάλογο με τις λευκές περιοχές της χώρας, στις οποίες δεν υπάρχει ψηφιακό τηλεοπτικό σήμα [Σχετικός πίνακας].

Σελ. 11

Καλό καλοκαίρι και καλά ανταμώματα στο όμορφο χωριό μας!

**Γεώργιος Χ.
Κοντοδήμος,
Μεγάλος
Ευεργέτης
της Αδελφότη-
τητας και του
χωριού μας**

• Αγοράστε γεωργικά και κτηνοτροφικά προϊόντα από τους παραγωγούς του χωριού. Είναι σίγουρα άριστης ποιότητας και ταυτόχρονα ενισχύετε την τοπική οικονομία. • Ψωνίστε από τα καταστήματα του χωριού. Μας χρειάζονται και τα χρειαζόμαστε. • Προτιμήστε συγχωριανούς μας επαγγελματίες.

“ΚΕΡΑΣΟΒΟ”

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: Αδελφότητα Αγίας Παρασκευής Κόνιτσας Ιωαννίνων

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ελένη Σιάφη, Πρόεδρος Αδελφότητας
Σμόλικα 21, 134 51 Καματερό

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Πρόεδρος: Ελένη Σιάφη, 6976003886

Αντιπρόεδρος: Ιωάννης Γαλάνης, 6978720828

Γραμματέας: Ανθούλα Παστρουμά, 210 2321601

Ταμίας: Φώτης Βάιλας, 6945602679

Μέλος: Ιωάννης Γιαννούλας 6934231501

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

Ελένη Σιάφη, Ιωάννης Γαλάνης, Γιώργος Αθ. Σιάφης

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ

Ιωάννης Γαλάνης, Ανθούλα Παστρουμά

ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΣΤΗΝ ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ

Ελένη Σιάφη, Ιωάννης Γαλάνης, Φώτης Βάιλας

Αντιπρόσωπος με σφραγίδα και μπλοκ για το χωριό και τις δημόσιες υπηρεσίες είναι ο Κώστας Γ. Τζίνας

Ανώνυμες επιστολές και κείμενα δεν δημοσιεύονται.

Τα ενυπόγραφα άρθρα δεν σημαίνει ότι εκφράζουν και τις απόψεις του Δ.Σ. της Αδελφότητας ή της Σύνταξης.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ: 20 ευρώ - 25 Δολ. ΗΠΑ - ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ 30

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ: Αδελφότητα Αγίας Παρασκευής Κόνιτσας
Σμόλικα 21, 134 51 Καματερό

Αρ. Λογαριασμού: ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ 6034-135805-738

IBAN: GR 3001710340006034135805738

ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ: Ηπειρωτικές Εκδόσεις “Πέτρα”

Οικονόμου 32, 106 83 Αθήνα

Τηλ.: 210 8233830 - Fax: 210 8238468,

e-mail: ekdoseispetra@hotmail.com

ISSN 1107-938X

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

ΞΕΝΩΝΑΣ: (Φάνης Κατσιώτας).... 6977928832

ΤΟΠΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ:26550-24210,

.....6976551251 (Παντ. Γαλάνης)

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ Κ.Χ.:26550-24339,

.....6977265228 (Χρυσ. Γκούτσιος)

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ .6976202076

ΙΕΡΕΑΣ:(παπα-Μιχάλης)....6941640115

ΚΟΝΙΤΣΑ

ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ:2655360300

ΚΕΝΤΡΟ ΥΓΕΙΑΣ:26550-23111

ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ:26550-22202

ΚΤΕΛ:26550-22214

ΤΑΞΙ:26550-22471, 22500

ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗ:26550-22199

ΔΕΗ:26550-22209

ΚΕΠ:26550-23900

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΘΑΝΑΤΟΙ

- Στις 6 Μαΐου 2018 έφυγε από τη ζωή η **Παρασκευή Μακρυγιάννη** του Αλεξάνδρου σε ηλικία 92 ετών.

- Στις 15 Ιουνίου 2018 στην Αρχαία Ολυμπία έφυγε από τη ζωή η **Σταυρούλα Γελαδάρη**, σύζυγος του Χρυσόστομου Πασσιά 95 ετών.

- Ο **Αναστάσιος Μπλιθικιώτης** έφυγε από τη ζωή στις 14 Μαρτίου 2018 ετών 89.

Αιώνια τους η μνήμη και καλό Παράδεισο.

Συνδρομές

Νταγκουβάνου Μαρία (Μαράκι)

.....20 ευρώ

Γαλάνης Απόστολος του Οδυσσέα

.....30 ευρώ

Πασσιάς Αχιλλέας του Χρυσόστομου

.....20 ευρώ

Νάκου Παρασκευή

.....50 ευρώ

Ζήκα Χαρούλα εις μνήμη του πάτερα της Ζήκα Σπύρου

.....100 ευρώ

Βάσιος Χρ. Αθανάσιος δωρεά για αγορά φαρμακευτικού υλικού στο ιατρείο του χωριού.....150 ευρώ

Πρόσκληση

Προς όλους τους συγχωριανούς και φίλους της Αδελφότητας και του περιοδικού μας. Παρακαλούμε να μας στέλνετε απόψεις και θέσεις για όποιο θέμα θέλετε να αναδείξετε. Επίσης φωτογραφικό υλικό από κοινωνικές και προσωπικές στιγμές, για να τις δημοσιεύουμε.

e-mail: adelf.agiapar@gmail.com

Πλούσιες εκδηλώσεις «Κερασοβίτικα 2018»

Η Αδελφότητά μας, όπως κάθε χρόνο, διοργανώνει από τις 26 Ιουλίου, το πανηγύρι μας στη μνήμη της Αγίας Παρασκευής, μέχρι και τέλος Αυγούστου 2018 στο χωριό μας Πολιτιστικές Εκδηλώσεις με την επωνυμία «Κερασοβίτικα 2018».

Στις εκδηλώσεις μας περιλαμβάνονται δράσεις Πολιτισμού, Ιστορίας και Παράδοσης, τις οποίες παρακολουθούν όχι μόνο οι συγχωριανοί μας και οι συμπολίτες των γύρω περιοχών, αλλά και Απόδημοι επισκέπτες.

Έχουν προγραμματιστεί παραδοσιακή βραδιά, με την ορχήστρα του Νίκου Φιλιππίδη, τοπικά χορευτικά συγκροτήματα, παιδιών, εφήβων και ενηλίκων, καθώς και δύο επιπλέον Συλλόγων από την υπόλοιπη Ελλάδα και χορωδία ενηλίκων συγχωριανών.

Επίσης περιλαμβάνουν χορευτικά συγκροτήματα διαφόρων ηλικιών, χορωδία, εκθέσεις φωτογραφίας, δανειστική βιβλιοθήκη, εθελοντική αιμοδοσία και πολιτιστική αίθουσα όπου χρησιμοποιείται από τα παιδιά της Κοινότητας για δραστηριότητες, όπως παιχνίδι και ζωγραφική...

Τέλος θα πραγματοποιηθούν αγώνες καλαθοσφαίρισης και ποδοσφαίρου με άλλα χωριά της γύρω περιοχής.

Το εφηβικό, πάνω, χορευτικό και αυτό των ενηλίκων στις περσινές πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Πρόγραμμα εκδηλώσεων “Κερασοβίτικα 2018”

- 26 Ιουλίου πανηγύρι με την ορχήστρα του Αντώνη Κακούρη.
- Την 1 Αυγούστου θα ανοίξει η έκθεση ασπρόμαυρης φωτογραφίας στο σχολείο.
- Στις 12 Αυγούστου το πρωί Αιμοδοσία.
- Στις 12 Αυγούστου παραδοσιακή βραδιά με την ορχήστρα του Νίκου Φιλιππίδη.
- Στις 15 Αυγούστου λαϊκή βραδιά στον Ξεώνα.
- Επίσης θα γίνουν αγώνες μπάσκετ και ποδοσφαίρου με προπονητή τον Χρήστο Σκαλωμένο.
- Δρώμενο.
- Εκδρομή στη Φλώρινα στις 20 Αυγούστου.

Ευχαριστούμε Ουγγαρία!

Λάβαμε και δημοσιεύουμε από τον πολυγραφότατο, αγαπητό φίλο του χωριού μας, κ. Θωμά Ζιώγα, το παρακάτω κείμενο που αναφέρεται στη φιλοξενία ελληνοπαίδων - μεταξύ αυτών και συγχωριανών - μετά από τον εμφύλιο, στην Ουγγαρία. Παράκληση οι γνωρίζοντες τα πρόσωπα των παιδιών από το χωριό μας να τα σημειώσουν και να μας ενημερώσουν.

Πριν από ελάχιστους μήνες κυκλοφόρησε ένα θαυμάσιο βιβλίο/λεύκωμα που επιγράφεται «Ευχαριστούμε Ουγγαρία!», έκδοση 2018, ISBN: 963-06-0308-x. Είναι γραμμένο σε δύο γλώσσες, την ουγγρική και την ελληνική, και περιέχει φωτογραφίες από τη ζωή των πολιτικών προσφύγων του ελληνικού εμφύλιου 1946/49 που κατέφυγαν στη φιλόξενη αυτή χώρα. Κυρίως παρουσιάζεται σ' αυτό η υψηλή φροντίδα που παρασχέθηκε στα χιλιάδες Ελληνόπουλα που έφθασαν εκεί διωγμένα από τον φόβο και τα έκτροπα του εμφύλιου πολέμου.

Όλα τους ήσαν χωριατόπουλα, που δεν είχαν δεί ποτέ τους κανένα αγαθό του σύγχρονου βίου, ούτε καν αυτοκίνητο και ηλεκτρικό. Και βρέθηκαν σε μια κεντροευρωπαϊκή χώρα, με άρτιες υποδομές για την εποχή τους, έστω και αν ακόμη δεν είχε συνέλθει από τα δεινά του 2ου παγκόσμιου πολέμου. Έγιναν δεκτά με αγάπη από τον ουγγρικό λαό. Η νεοφώτιστη τότε στον σοσιαλισμό Διοίκηση, εφαρμόζοντας στην πράξη τις αρχές της διεθνούς αλληλεγγύης και συνεργασίας με τα όμαιμα κινήματα, παρέσχε κάθε φροντίδα και μέριμνα στα παιδιά αυτά, ώστε να ζήσουν ανθρώπινα, να μορφωθούν, να μεγαλώσουν, να σπουδάσουν ή να αποκτήσουν κάποιο τεχνικό επάγγελμα και τέλος να σταδιοδρομήσουν.

Τα περισσότερα παιδιά έχουν επιστρέψει ήδη στην Ελλάδα, κυρίως την εποχή της μεταπολίτευσης, ενήλικες πλέον. Με το ήθος, τη μόρφωση και την επαγγελματική κατάρτιση που είχαν αποκτήσει ξεχώρισαν στην κοινωνία μας και φάνηκαν χρήσιμοι Έλληνες πολίτες. Όσοι έκαναν μικτούς γάμους έμειναν εκεί, για οικογενειακούς λόγους, και είναι λίγοι.

Παιδικός Σταθμός, Fehérvársurgó (Φέχερβαρτσούργκο), 1950
 Παιδιά από το Κεράσοβο: «Ντακοβάνου», Μαριάνθη Παπακώστα, Παναγιώτα Εξάρχου, Μαρία Μπάτσου, Γιώργος Κυρίτσης, «Κώστας, Παντελής, Αθηνά», η νηπιαγωγός Αρετή Ζήκα με την κόρη της, Ευανθία, Γιώργος Καραγιάννης, Χρήστος Ντακοβάνος, «Βαγγέλης». Οι «μάνες»: Βασιλική Ντακοβάνου, Μάχη Κυρίτση, Καλίτσα Ντακοβάνου.

Όμως, και οι μεν και οι δε νιώθουν απέραντη ευγνωμοσύνη προς τη χώρα που τους φιλοξένησε και τους ανέθρεψε, την Ουγγαρία. Έκφραση αυτής της ευγνωμοσύνης, έστω και κάπως αργοπορημένη, είναι και η έκδοση του λευκώματος «Ευχαριστούμε Ουγγαρία!» που ανέφερα πιο πάνω.

Στο λεύκωμα αυτό περιλαμβάνονται και φωτογραφίες παιδιών από τα χωριά της Κόνιτσας (Ζέρμα, Κεράσοβο, Δίστρατο, Πληκάτι), χρονολογημένες και τεκμηριωμένες. Θεώρησα καλό, όσες φωτογραφίες αναφέρονται στο Κεράσοβο να τις στείλω για δημοσίευση στο περιοδικό ΚΕΡΑΣΟΒΟ. Οι γνωστοποίησή τους θα αναθάλπει μνήμες και θα προσφέρει αλήθειες στην τοπική ιστορία της τότε εποχής. (Στο επόμενο τεύχος θα δημοσιευθεί επί πλέον φωτογραφικό υλικό).

Θωμάς Β. Ζιώγας
 thovaziogas@gmail.com

Θετικά νέα

Η Περιφέρεια μας έχει εγκρίνει χρηματοδότηση με το ποσό των 50.000 ευρώ για την ασφαλτόστρωση και βελτίωση του δρόμου από τη στροφή της Μαντρινιάς μέχρι έξω από το χωριό. Επίσης αναμένεται έγκριση 14.000 ευρώ από τον Δήμο για έργα εντός του οικισμού του χωριού μας. Οι εργασίες θα ξεκινήσουν άμεσα.

Ο Πρόεδρος
Γαλάνης Παντελής

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ ΔΙΑΦΟΡΑ - ΣΥΝΕΧΕΙΑ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΤΑΙ: Ο Φιλίστωρ

Σε συνέχεια της προηγούμενης δημοσιεύσεως εκ του αρχείου του κ. Γεωργίου Αθανασίου, “ΤΟ ΧΑΝΙ ΤΟΥ ΚΕΡΑΣΟΒΟΥ” με την ευγενή συνδρομή των: Χριστίνας Γ. Αθανασίου - Κοταδήμου και του συζύγου της Νικολάου Κοταδήμου, δημοσιεύουμε σήμερα απόσπασμα από το 36ον φύλλο του αρχείου του, που αναφέρεται στο σχολείο του Κερασόβου και έχει αυτολεξεί ως ακολούθως:

«36ον

«ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΚΕΡΑΣΟΒΟΥ»

Χρόνος ιδρύσεως σχολείου εν Κερασόβω φέρεται εκ παραδόσεως η εντεύθεν διέλευσις του ιεραποστόλου Κοσμά του Αιτωλού. Κατ' άλλους μεν το 1762 κατ' άλλους δε το 1779, εις την τετάρτην περιοδείαν του. Εκ σημειώσεων εις παλαιά βιβλία αναγράφονται ως υπηρετήσαντες διδάσκαλοι οι εξής, κατά χρονολογικήν σειράν.

Το 1801 Νικόλαός τις εκ Ζιούζιουλης Μακεδονίας.

Το 1809 - 1811 Αλέξης εκ Καντσίκου

Το 1823 Νικόδημος εκ Σταρίτσιανης, ίσως ούτος να εχρημάτισεν από του 1812, διότι απεβίωσεν εν Κερασόβω την 2αν Ιανουαρίου 1823, ότε διορίσθη ως τοιούτος, πάλιν εκ Σταρίτσιανης ο Χρήστος Παπαγιώτης.

Το 1823 αρχίζουν αι πιέσεις των Κερασοβιτών υπό των Τουρκαλβανών μπέηδων, διεκδικητών του Κερασόβου ως τσιφλίκιον. Καταλαμβάνεται το υπάρχον σχολείον υπ' αυτών ως αποθήκη “το κουτσέκι”. Τότε λειτουργεί σχολείον εις άλλα οικήματα της εκκλησίας (το αμιλικό).

Το έτος 1859 κτίζεται υπό των Κερασοβιτών έτερον εις θέσιν, ένθα το Ηρώον σήμερα, το ανωτέρω ελειτούργησεν μέχρι του έτους 1924.

Κατ' αρχάς το σχολείον ήτο μονοθέσιον έπειτα διθέσιον. Το δε 1890 ως τριθέσιον, χρησιμοποιηθείσαι ως διδακτήρια δύο οικίαι, η του Βασιλείου Κωταδήμου, εις την συνοικίαν Τέλληδων και η του Νικολάου Κυρίτση και το υπάρχον σχολείον.

Το έτος 1919 ήρχισεν η ανέγερσις του υπάρχοντος σήμερα παλαιού σχολείου επί της θέσεως όπου ήτο η “Κούλια” των μπέηδων, αποπερατώθη δε το 1925.

Εκτίσθη δε διά χρημάτων των κατοίκων εξ ενοικιάσεως των βοσκών και των αγραναπαύσεων και διά εισφοράς της Αδελφότητος Κερασοβιτών εις Β. Αμερικην εκ 1000 δολαρίων τότε.

Το 1937 ήρχισεν η ανέγερσις του νέου διδακτηρίου, εκτίσθη ολόκληρος η τοιχοποιΐα μέχρι του Αυγούστου 1940, διά εισφοράς της Κοινότητος και διά ποσού τινός εκ του δημοσίου.

Η διάνοιξις των θεμελίων, η μεταφορά των υλικών, άμμου, ασβέστου και ξυλείας διά προσωπικής εργασίας των κατοίκων, από του 18ου - 60ου έτους της ηλικίας, επί μίαν τετραετίαν. Αλλά ο ενθουσιασμός ήτο τοιούτος ώστε και άνω των 60 έως 75 ετών γέροντες ηργάσθησαν.

Κατά τον επακολουθήσαντα Ελληνοϊταλικόν πόλεμον παρέμεινε ημιτελής, αποπερατώθη δε κατά το έτος 1951 δι' εισφοράς του αιμνήστου Βασιλέως Παύλου και του Κληροδοτήματος Τοσίτσα.

Εμπλουτίσθη δε δι' επίπλων, θερμαστρών και όλων των εποπτικών μέσων, μέχρι και ομοιώματος σώματος ανθρώπου εκ πλαστικής ύλης, υπό της εν Β. Αμερικης Αδελφότητος των Κερασοβιτών.

Ο αριθμός των μαθητών είναι γνωστός από του 1917 και εντεύθεν, το 1917 ήσαν 140, μέχρι του 1940 έφθασαν τους 320. Τώρα δε λόγω της αναχωρήσεως πλέον των 95 οικογενειών, προς τα αστικά κέντρα, Αθήνας και πόλεις της Πελοποννήσου, είναι μόνον 145.

Από του έτους 1801 μέρι σήμερα υπηρετήσαν διδάσκαλοι εν όλω 190...».

Ανέγερση νέου δημοτικού σχολείου 1939.

Σημειώσεις επιμελητού δημοσιεύσεως:

Όλα τα ανωτέρω δημοσιεύονται προς ενημέρωση των αναγνωστών και γίνεται παράκλησις προς τους γνωρίζοντες τι ως προς τα αναφερόμενα, να συμβάλουν με τις γνώσεις τους στη συμπλήρωση των τυχόν χρονολογικών

κενών, τη θέση των αναφερομένων κτισμάτων στη σημερινή τοπογραφία του χωριού και οτιδήποτε άλλο προς τη συμπλήρωση ολοκληρωμένης, ει δυνατόν, της ιστορικής, κοινωνικής και πολιτιστικής εικόνας του χωριού μας στη διαδρομή του χρόνου.

Ο Φιλίστωρ

Τριαντάφυλλος Κωτόπουλος

Αναπληρωτής Καθηγητής
δημιουργικής γραφής
και ελληνικής λογοτεχνίας
Πανεπιστήμιο Δυτικής
Μακεδονίας • Κοζάνη

Μάθε παιδί μου... δημοτικό τραγούδι

Καθώς και ημερολογιακά μόλις εισήλθαμε στο καλοκαίρι, αρκετούς θα αρχίσουν να ξεμυαλίζουν οι παραλίες και τα βουνά, τα θερινά σινεμά και οι πιο έντονοι τρόποι νυχτερινής διασκέδασης. Ταβέρνες, μπαράκια, after αλλά και πανηγύρια... Πανηγύρια υπό τους ήχους, όχι πάντοτε με την καλύτερή τους εκτέλεση, και των δημοτικών τραγουδιών.

Το να μιλήσει κανείς για τη μοναδική αξία του δημοτικού τραγουδιού, τέχνη εξαιρετική που συνδυάζει τον λόγο, τη μουσική και τον χορό, προφανώς είναι κοινοτοπία. Στην ίδια λογική κινούνται και αναφορές που υπενθυμίζουν πως ορισμένα είδη του, τα ακριτικά τραγούδια, τοποθετούνται ανάμεσα στα πρώτα μνημεία της νεοελληνικής λογοτεχνίας. Από τότε μέχρι και τον προηγούμενο αιώνα, το δημοτικό τραγούδι προσέφερε στην πολιτισμική μας συνέχεια και τόνωσε το κοινό μας αίσθημα.

Αν θέλαμε ίσως να λειτουργήσουμε ιντριγκαδόρικα θα συμπληρώναμε πως σε αντίθεση με το ρεμπέτικο, το οποίο εκφράζεται πολύ με τη μουσική και τον χορό αλλά έχει γενικά πιο απλοϊκούς και ακατέργαστους στίχους, το δημοτικό τραγούδι βασίζεται στον ποιητικό του λόγο. Τον λόγο που επηρέασε τον Σολωμό, τον Παλαμά, τον Σικελιανό, τον Σεφέρη, τον Ρίσο, τον Ελύτη και τόσους νεότερους που αδικούμε συστηματικά με την αναφορά μόνο στα μεγάλα προγονικά ονόματα.

Οι σημαντικότεροι μελετητές του συμφωνούν πως η δική του συμβολή είναι καθοριστική στη σταδιακή διαμόρφωση της αισθητικής, της κοσμοαντίληψης και της βιοθεωρίας του νεοελληνικού μας πολιτισμού. Για να είμαστε πιο ακριβείς εδώ θα πρέπει να εστιάσουμε στον λαϊκό μας πολιτισμό της υπαίθρου.

Η παρακμή και το σήμερα

Η παρακμή του δημοτικού τραγουδιού αποδόθηκε -μνημονεύω εδώ την άποψη του δικού μου δασκάλου Ερατοσθένη Καψωμένου- στην άνοδο της αστικής τάξης σε συνδυασμό με την ανάπτυξη της τεχνολογίας και των μέσων επικοινωνίας. Νομοτέλεια; Σήμερα το δημοτικό

τραγούδι το συναντούμε σε κέντρα παραδοσιακού γλεντιού, ή με πιο φυσικό τρόπο στα γνωστά μας πανηγύρια που προαναφέραμε.

Θα τολμήσω να πω ότι και στις δύο περιπτώσεις επιλοχωρεί, δεν λέω ότι κυριαρχεί, μια συστηματοποιημένη επιχειρηματική του εκμετάλλευση. Προσωπικά με ενοχλεί το γεγονός, αλλά όχι γιατί είμαι λάτρης του είδους ούτε γιατί το αντιμετωπίζω ως ζήτημα αισθητικής τάξης. Θεωρώ πως ο τρόπος απόδοσής του, ειδικά το μουσικό του «σκέλος» λες και πολεμά τις περισσότερες φορές να ακυρώσει με την κακή ακουστική την πολυεπίπεδη λειτουργία του.

Αλλά και οι ηλικίες όσων συμμετέχουν προδίδουν μία νοσταλγική αντιμετώπιση και όχι μία ζώσα πολιτισμική πρακτική.

Θα ενδιέφερε, θα ήταν χρήσιμη και ωφέλιμη μία επανάκαμψη του δημοτικού τραγουδιού στις μέρες μας; Κι αν όχι μία θριαμβική επιστροφή του, ίσως μία επανασύσταση με διαφορετικό όμως τρόπο στα παιδιά μας, αλλά και στους μεγαλύτερους; Μπορεί αυτό να συμβεί; Έχει νόημα να επιχειρηθεί κάτι τέτοιο;

Η δημιουργική γραφή και το μέλλον

Η υιοθέτηση της λογικής αυτής της περιβόητης Δημιουργικής Γραφής στο σχολείο τα τελευταία χρόνια κινείται προς μία τέτοια κατεύθυνση, όσες τρικλοποδιές κι αν της βάζουν αυτοί που κλήθηκαν (αλήθεια με ποια κριτήρια;) να σχεδιάσουν την ένταξή της στην πρωτοβάθμια και στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Δεν είναι λίγοι οι εκπαιδευτικοί που βρήκαν πρόσφορο τον τρόπο για να μυήσουν τους μαθητές στο δημοτικό τραγούδι και τις χάρες του. Παραδειγματικά να αναφέρω το 2ο Γυμνάσιο Αγρινίου.

Η καθηγήτρια Αγγέλη Μαρία -ούτε την γνωρίζω, ούτε φίλος μαζί της είμαι, απλώς «έπεσα» διαδικτυακά πάνω στη δουλειά της- επέλεξε στα πλαίσια της θεματικής εβδομάδας να συνδυάσει τη Δημιουργική Γραφή με το Δημοτικό Τραγούδι. Στη συγκεκριμένη περίπτωση τα παιδιά αφού γνώρισαν βιωματικά το είδος, που σημαίνει πως και το χόρεψαν και το τραγούδησαν, στη συνέχεια συνέγραψαν μαντινάδες, άρα είχαν μία γόνιμη επαφή με τη με-

τρική. Η αλήθεια είναι πως οι μαντινάδες διαθέτουν μεγαλύτερη προσαρμοστικότητα χάρη στο πνεύμα πρωτοτυπίας και αυτοσχεδιασμού που τις χαρακτηρίζει.

Δεν είναι τυχαίο άλλωστε πως μέχρι σήμερα αναπτύσσονται καινούργιες κατηγορίες μαντινάδων που απηχούν τις νέες κοινωνικές συνθήκες και τα δεδομένα του σύγχρονου τεχνικού πολιτισμού.

Θα μπορούσαν τα παιδιά να δοκιμάσουν συγγράφουν και ερωτικά και σατιρικά και ευτράπελα και ίσως και ιστορικά τραγούδια. Αλλά αυτό θα προϋπέθετε περισσότερο χρόνο και σχεδιασμό από την αρχή του έτους, κάτι που δεν περνά απαραίτητα από το χέρι των μάχιμων εκπαιδευτικών.

Το δημοτικό τραγούδι είναι μια τέχνη που οικοδομείται με την αφαίρεση. Η ποιητική του μέγιστου με την τεχνική του ελάχιστου αποκρυσταλλωμένη από μία μακρά προφορική παράδοση σε στερεότυπα σχήματα μεγάλης αισθητικής και ψυχολογικής ευστοχίας. Τυπική η διάρθρωση του μύθου. Αδρή και σχηματική η διαγραφή των χαρακτηρισμών. Με νοηματικά ή χρονικά άλματα προχωρά το κείμενο, έτσι ώστε να δραστηριοποιείται η φαντασία του ακροατή για να καλύψει τα κενά.

Λιτότητα και δραστικότητα

Γνωρίζοντας πιο ουσιαστικά το δημοτικό τραγούδι τα παιδιά μπορούν να αντιληφθούν την αξία του προφορικού λόγου μιας και η φράση του δημοτικού τραγουδιού είναι απλή και σύντομη και από άποψη δομής βρίσκεται πολύ κοντά σε αυτόν. Η λιτότητα και η δραστικότητα αυτή

τούς ασκεί στους βασικούς φορείς του νοήματος της γλώσσας μας.

Το ρήμα και το ουσιαστικό, που μαζί με τους συνδέσμους και τις αντωνυμίες, κυριαρχούν στο δημοτικό τραγούδι, αποκαλύπτουν, διδάσκουν αν το θέλετε, την αμεσότητα στην επικοινωνία, τη θέρμη και τη ζωντάνια που μπορεί να αποκτήσει ο λόγος μας χωρίς να επισκιάζεται από κανένα περιττό στολίδι. Περιττά που αποφεύγονται με τα λιγότερα επίθετα και επιρρήματα.

Αλλά και τα στερεότυπα εκφραστικά του σχήματα του δημοτικού τραγουδιού μπορούν να εμπνεύσουν ασκήσεις, άρα μαθητεία. Ασκήσεις με περιορισμούς αλλά ΟυLiPo.

Τα εισαγωγικά μοτίβα (τρία πουλάκια κάθονταν), οι μεταβατικοί στίχοι (πιάνω το κείνο το στρατί, κείνο το μονοπάτι, / το μονοπάτι μ' έβγαλε...), τα τυπικά εκφραστικά ζεύγη που κατανέμονται στα δύο ημιστίχια και κλιμακώνουν το νόημα (Αυτά τα φρούδια τα σμιχτά, τα ζαχαρένια μάθια) μαζί φυσικά και με άλλα πολλά που παραλείπουμε για ευνόητους λόγους μπορούν να βοηθήσουν και να οδηγήσουν τους μαθητές στην παιγνιώδη, αλλά ύψιστη πράξη της δημιουργίας.

Να διασκευάσουν για παράδειγμα ένα παλαιότερο τραγούδι κατά τρόπο που να ταιριάζει στις σύγχρονες απαιτήσεις με την αλλαγή ονομάτων ή τοπικών και χρονικών προσδιορισμών.

Κι αν αυτό είναι το πρώτο σκαλί, σκεφθείτε πως μπορεί να εκπλαγούμε από τη ριζική και ουσιαστικότερη συμβολή τους με την κατάθεση καινούργιων δημοτικών τραγουδιών.

“Τα θολογυριστά πετρογέφυρα της Επαρχίας Κόνιτσας”

Κυκλοφόρησε από τον κ. Θωμά Ζιώγα, Πολ. Μηχανικό εκ Δροσοπηγής Κονίτσας, το βιβλίο “Τα θολογυριστά πετρογέφυρα της Επαρχίας Κόνιτσας”, ένα σημαντικό βιβλίο, στο οποίο μέσα από τις σελίδες του αναλυτικά και εμπειριστατωμένα περιγράφονται τα υπάρχοντα και μη τοξωτά λιθογέφυρα των χωριών της επαρχίας μας. Να πω την αμαρτία μου, πλήν λιγοστών και ονομαστών, των υπολοίπων αγνοούσα την ύπαρξη.

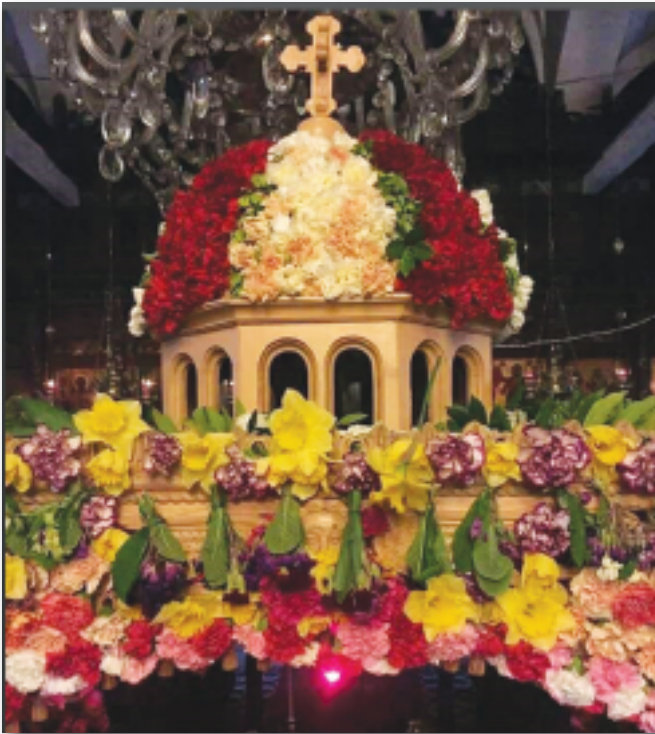
Αναλύεται διεξοδικά και τεκμηριωμένα η ιστορική τους ύπαρξη, ο τρόπος κατασκευής τους, η χρηματοδότησή τους, οι μαστόροι που τα έφτιαξαν και οι εκάστοτε επικρατούσες τεχνικοοικονομικές συνθήκες που επέβαλλαν την κατασκευή τους. Τεκμηριωμένα ανατρέπονται πολλές επικρατούσες μέχρι σήμερα απόψεις και υπερβολές για την κατασκευή τους. Επίσης βλέπουμε δια-

χρονικά τον τρόπο, τα μέσα και τους δρόμους που ακολουθούσαν οι ντόπιοι και ξένοι επισκέπτες της περιοχής μας και πώς αυτοί βοήθησαν στην ανάπτυξη κάποιων περιοχών. Διατίθεται από την Αδελφότητα Δροσοπηγιωτών Κονίτσας τηλ 26550 81414.

Το χωριό μας δεν ευτύχησε να έχει τοξωτό λιθογέφυρο και η απορία μου είναι τούτη: Ανέκαθεν το Κεράσοβο ήταν απο πληθυσμιακής και οικονομικής απόψεως, εν σχέσει προς τα όμορα και λοιπά χωριά της επαρχίας μας μεγάλο. Μπορείτε να μου πείτε γιατί ποτέ δεν αξιώθηκε να φτιάξει ένα γεφύρι στον Λάκκο της Πάδης, στα Ξυλουράκια (στον κεντρικό δρόμο που μας οδηγούσε προς τη Φούρκα και τη Μακεδονία); Ενθυμούμαι μικρό παιδί τη μάνα όταν ήθελε να οργώσει τα χωράφια σε Γκουμακίταλο και Ανήλιο και το ποτάμι ήταν κατεβασμένο, να βαράει τα βόδια και τα μουλάρια στον Λάκκο να περάσουν απέναντι και αυτή να γυρίζει πίσω και να πηγαίνει για ασφάλεια από την άκρη όπως λέγαμε το μονοπάτι στην Κόντα Ράχη ή από το Συμπινίκο. Δεν μας έλλειψαν λοιπόν ποτέ, ούτε τα χέρια, ούτε τα λεφτά. Τι άραγε μας έλειψε και μας λείπει ακόμη; Η απάντηση δική σας...

Ευθύμιος Ν. Κουκούρης, Ευεργέτης της Αδελφότητας και του χωριού μας

1. Σε κλίμα βαθιάς θρησκευτικής κατάνυξης οι Κερασοβίτες βίωσαν τη Μεγάλη Παρασκευή και την κορύφωση του Θείου Δράματος, με την Ιερά Ακολουθία και την περιφορά του Επιταφίου. Ο Επιτάφιος στολίστηκε με λουλούδια της περιοχής μας και ακόμη μία φορά άφησε τις καλύτερες εντυπώσεις για τη δημιουργικότητα των γυναικών το χωριού μας. Οι πιστοί έγιναν κοινωνοί του επιταφίου θρήνου της Παναγίας, υπό τις υποβλητικές μελωδίες των εγκωμίων του «ω γλυκύ μου έαρ» και του «αι γένεαι πάσαι».
2. Σε κλίμα κατάνυξης και βαθιάς συγκίνησης τελέστηκε η Περιφορά του Επιταφίου στην κεντρική εκκλησία του χωριού μας. Τον Επιτάφιο περιέφεραν γύρω από την εκκλησία τέσσερις νέοι Κερασοβίτες. Στο τέλος τον κράτησαν έξω από την είσοδο της εκκλησίας με τους πιστούς να περιμένουν υπομονετικά να περάσουν από κάτω για υγεία φώτιση και δύναμη.

*Σήμερα Δέσπω μ'
Πασχαλιά,
σήμερα 'ν' άσπρη μέρα.
Και αύριο είναι πανηγύρι
μα το Χριστός Ανέστη.*

Από την πλατεία του χωριού το Πάσχα. Για πρώτη φορά συμμετείχαν στον χορό και άντρες.

Μία φωτογραφία χίλιες λέξεις...

Σε άλλη στήλη του περιοδικού μας δημοσιεύεται κείμενο για την κυκλοφορία του βιβλίου του Θ. Ζιώγα για τα θολωτά πετρογέφυρα της επαρχίας Κόνιτσας, που σε πείσμα των καιρών τα περισσότερα στέκουν όρθια. Είχα την ατυχή ...έμπνευση να σχολιάσω τη μη κατασκευή γεφυριού στον Λάκκο της Πάδης, πού να ήξερα; Το κείμενο είχε γραφεί, όταν είδα τη φωτογραφία του Κώστα Γ. Τζίνα με το γεφύρι στα Ξυλουράκια μισογκρεμισμένο.

Δεν μπορώ να πω ότι ξαφνιάστηκα, το περίμενα, ήταν θέμα χρόνου, αλλά με γύρισε πολλά χρόνια πίσω. Δεν θυμάμαι ποιοι αποτελούσαν το Δ.Σ του Συνεταιρισμού, όταν μου ζήτησαν τη γνώμη μου για τα γεφύρια, στον μύλο του Μακρυγιάνη, στα Ξυλουράκια, στα Λιβιάδια και για τα άλλα. Έχοντας στον μυαλό μου τα παλιά ξυλογέφυρα που υπήρχαν στη θέση τους, μια ζωή ασυντήρητα, με σάπια σανίδια, να τρέμεις να περάσεις εσύ και τα ζωντανά σου (μας φύλαξε ο Θεός και δεν πάθαμε ποτέ τίποτα), τους πρότεινα να κατασκευαστεί ο φέρων σκελετός επί των βάθρων της κάθε γέφυρας από μεικτή κατασκευή από σιδηροδοκούς και επ' αυτών πλάκα από οπλισμένο σκυρόδεμα, σε πρώτη φάση και μετέπειτα επιστροφή με πλάκες ή γκαλντερίμι επί του σκυροδέματος. Επίσης για υποστήριξη των γεφυριών προτάθηκε η κατασκευή μικρών λίθινων φραγμάτων ανάντη των γεφυριών για να περιορίζεται η ορμή του ποταμιού. Εργολάβος νέος, ορεξάτος και με "γλυκιά τρέλα" στο μυαλό ο Μιχάλης Νταγκουβάνος.

Τα γεφύρια φτιάχτηκαν σε πρώτη φάση για να περ-

Το γεφύρι στα Ξυλουράκια μισογκρεμισμένο.

νάει ο κόσμος, έμεινε η επιστροφή και η επικάλυψη που θα τα προστάτευε από τον πάγο και τα υποστηρικτικά έργα για αργότερα ... δηλαδή ποτέ.

Πέρασαν από τότε πάνω από τριάντα χρόνια, γεράσαμε κι αυτά μόνα κι έρημα, ασυντήρητα, εγκαταλειμμένα, στέκουν εκεί όσα και όσο αντέχουν για να περνάμε εμείς οι ονειροπόλοι που δεν μας χωράει το μεσοχώρι.

Σκέφτηκα αν πρέπει να πω κάτι ακόμη και μου ήρθε στο μυαλό τι μου έλεγε ο Χρήστος Πασιάς (ήσυχος άνθρωπος, ηθικός, άριστος πελεκάνος με καλό μάτι και φιλοσοφημένος), στο καφενείο του Γιάννη Τέλη συζητώντας γενικά, «θέλω να φτύσω παιδί, αλλά πού να φτύσω, μπροστά φτύνω τα γένεια, να φτύσω προς τα πάνω φτύνω τα μουστάκια». Αυτά για την ώρα...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΤΡΑΤΣΙΑΝΗΣ

Το κανάτι και το σταυροβότανο!

Έθιμο του Αγίου Ιωάννου Προδρόμου (του Αριγογιάννη). Το κανάτι το στολίζουμε με αγριολούλουδα, το σταυροβότανο, Αγιάννη και τριαντάφυλλα. Ρίχνουν μέσα μια βέρα και το πηγαίνουν στη βρύση της Παναγίας τραγουδώντας. Γεμίζουν με νερό, πίνουν τα ανύπαντρα κορίτσια, για να παντρευτούν!

Το κανάτι το κερνούν, το χορεύουν και ανήμερα του Αγιαννιού πηγαίνουν να μαζέψουν ρίγανη. Στην επιστροφή μαζεύουν σταυροβότανο, φτιάχνουν σταυρό και τον βάζουν στις πόρτες των σπιτιών τους!

Αναμνήσεων Κώστα Δ. Παπακώστα συνέχεια...

Σε συνέχεια των αναμνήσεων του Κώστα Δ. Παπακώστα, θα ήθελα να σας θυμίσω τι μου είχε διηγηθεί ένα καλοκαίρι στο χωριό, ο ξάδελφος Κώστας Στρατσιάνης, ο οποίος συμμετείχε στην κατασκευή των τεχνικών έργων που μνημονεύει, σε τμήμα του δρόμου Ιωαννίνων-Ηγουμενίτσας, άνοιξη του 1960 στη Βροσύνα Θεσπρωτίας.

Εργολάβος ήταν ο Παναγόπουλος, Τοπογράφος Μηχανικός, από τα Φιλιατρά Μεσσηνίας. Ήλθε, κατά δήλωση τού πατρός μου, με μία βαλίτσα με το πτυχίο μέσα, στα Γιάννενα και έγινε μεγάλος και τρανός.

Τον έχω γνωρίσει και εγώ, ως μαθητής και φοιτητής, δουλεύοντας τα καλοκαίρια στα έργα του, στο Γραϊκικό Ηγουμενίτσας, (δρόμος Ηγουμενίτσα – Πλαταριά), στον Παραπόταμο, στο Καρτέρι και στο Μεσοπόταμο (διάνοιξη και κατασκευή δρόμου Πλαταριά -Πρέβεζα). Η εμπειρία πικρή, με δανεικά πήγαινα με δανεικά έφευγα...

Δύο ήταν οι μεγαλοεργολάβοι τότε στα Γιάννενα, ο Παναγόπουλος και ο Καλογιάννης. Ο ένας πλήρωνε δύο φορές τον χρόνο και ο άλλος μία, ενδιάμεσα κατιτίς για να περνάει ο καιρός.

Τα παραπάνω τεχνικά έργα ήταν το πρώτο του έργο, εκεί γνωρίστηκε μαζί του ο πατέρας μου και έμεινε μαζί του μέχρι που πήρε σύνταξη.

Κατά την αφήγηση λοιπόν του ξάδελφου, στα τεχνικά έργα δούλευαν δυο συνεργεία, ένα του πατέρα μου, το Κερασοβίτικο και ένα από τα Τζουμέρκα.

Οι Τζουμερκιώτες, πιο πονηροί από τους δικούς μας, πρόσεχαν την όψη του τοίχου και αδιαφορούσαν για τη σωστή πλοκή των λίθων εσωτερικά, τους οποίους τοποθετούσαν πρόχειρα και άτεχνα, με αποτέλεσμα να είναι μεν πιο παραγωγικοί, τα αποτελέσματα δε τα βλέπαμε αργότερα...

Τα ανωτέρω τα έβλεπαν οι δικοί μας μαστόροι και γκρίνιαζαν στον πατέρα μου, να εφαρμόσουν την ίδια τακτική και να έχουν καλύτερα οικονομικά οφέλη. Ο πατέρας μου ψημένος από μικρός στη μαστορική,

Κώστας Ι. Στρατσιάνης και Θ. Δ. Στρατσιάνης Αργοστόλιον Κεφαλλονιάς 1957

τίμιος και ειλικρινής, ήταν ανένδοτος, δεν ήθελε να ψευτίσει τη δουλειά με κανέναν τρόπο.

Μια μέρα λοιπόν πήγε στα Γιάννενα για δουλειά, συνεννοηθήκαμε, λέει ο ξάδελφος, όλοι οι μαστόροι να εφαρμόσουμε το τζουμερκιώτικο σύστημα, κτίσιμο με προσοχή μόνο της όψης του τοίχου και μέσα οι πέτρες όπως να είναι, τοποθέτηση με τα πόδια, τρόπος του λέγειν.

Γύρισε ο μαστρο-Θόδωρος με το λεωφορείο το μεσημέρι και η πρώτη του δουλειά, χωρίς να ξεντυθεί, ήταν να πάει να δει τι κάνουν οι μαστόροι. Βλέποντας τον τρόπο με τον οποίο δούλευαν και την απόδοση των μαστόρων, κατάλαβε τι γινότανε όσο έλειπε, του σηκώθηκαν οι τρίχες στο κεφάλι, όρμησε όπως ήταν πάνω στον τοίχο και με τα χέρια, αδιαφορώντας αν θα λερωθεί, έπιανε τις λασπωμένες πέτρες και προσπαθούσε να τις βάλει στη σωστή θέση τους, φωνάζοντας ότι θα τον κλείσουν φυλακή με τον τρόπο που δούλευαν.

Είχαν περάσει περισσότερα από πενήντα χρόνια από τότε και του είχε μείνει του ξάδελφου καρφωμένη στο μυαλό η εικόνα αυτή, να βλέπει έναν άνθρωπο να μη συμβιβάζεται με την εκποίηση της τέχνης έναντι του κέρδους.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΤΡΑΤΣΙΑΝΗΣ

Στη φωτογραφία του προηγούμενου τεύχους το μαστορόπουλο που δεν γράφεται το όνομά του είναι ο Γιάννης Σιάφης του Αλέξη .

Μία θετική εξέλιξη για το χωριό μας καθώς έχει συμπεριληφθεί στον κατάλογο με τις λευκές περιοχές της χώρας στις οποίες δεν υπάρχει ψηφιακό τηλεοπτικό σήμα (πίνακας).

Έως τις 4 Ιουνίου 2018 παρέμειναν ανοιχτοί οι κατάλογοι των οικισμών και περιοχών της χώρας στους οποίους δεν υπάρχει ψηφιακό τηλεοπτικό σήμα. Το υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής έχει ολοκληρώσει την πρώτη φάση καταγραφής όλων των «λευκών περιοχών» σε συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση και στην ιστοσελίδα έχουν αναρτηθεί δύο κατάλογοι με σημεία ανά την Ελλάδα όπου δεν υπάρχει τηλεοπτικό σήμα.

Συγκεκριμένα, η Γενική Γραμματεία Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΓΓΤΤ) του Υπουργείου Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης (ΥΠΗΠΤΕ), στο πλαίσιο σχεδιασμού και υλοποίησης του έργου: «Πρόσβαση των μόνιμων κατοίκων των περιοχών εκτός κάλυψης της ελληνικής Επικράτειας στους ελληνικούς τηλεοπτικούς σταθμούς ελεύθερης λήψης εθνικής εμβέλειας» ολοκλήρωσε και θέτει σε δημόσια διαβούλευση τον κατάλογο των περιοχών εκτός τηλεοπτικής κάλυψης («λευκές περιοχές») της ελληνικής Επικράτειας που συμμετέχουν σε αυτό. Ο εν λόγω κατάλογος αποτελεί το Παράρτημα του προωθούμενου σχεδίου νόμου που έχει ήδη τεθεί σε δημόσια διαβούλευση από τη ΓΓΤΤ από την 23η/02/2018 μέχρι και την 09η/03/2018.

Για την ορθή και αποτελεσματική ολοκλήρωση του εγχειρήματος χρησιμοποιήθηκαν τόσο συμπεράσματα θεωρητικών μελετών όσο και πραγματικά δεδομένα που αφορούν στην πληθυσμιακή κάλυψη του επίγειου ψηφιακού τηλεοπτικού σήματος. Πιο συγκεκριμένα, βάσεις του εγχειρήματος αποτέλεσαν κυρίως: α) οι μετρήσεις της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ) σε σχεδόν τέσσερις χιλιάδες (3.892) οικισμούς της χώρας και β) η «Μελέτη Εκτίμησης της Πληθυσμιακής Κάλυψης της Επίγειας Ψηφιακής Τηλεόρασης» του Εργαστηρίου Ασυρμάτου & Επικοινωνίας Μεγάλων Αποστάσεων του Ερευνητικού Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου Συστημάτων Επικοινωνιών & Υπολογιστών του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου (ΕΜΠ). Η εν λόγω μελέτη εφάρμοσε σχετικές συστάσεις και τεχνικές αναφορές των αρμόδιων διεθνών οργανισμών στο βελτιωμένο σχέδιο Χάρτη Συχνότητας (τροποποίηση ΚΥΑ 42800/2012), που αναμένεται να τεθεί σε ισχύ άμεσα. Παράλληλα, όπου αυτό κατέστη αναγκαίο, ελήφθη υπόψη και αξιολογήθηκε κάθε άλλη διαθέσιμη πηγή που αφορούσε στην πληθυσμιακή κάλυψη του επίγειου ψηφιακού τηλεοπτικού σήματος σε επιμέρους οικισμούς της χώρας (π.χ. επιστολές Δήμων, Βουλευτών, πολιτών κ.α.).

Ο κατάλογος των περιοχών εκτός τηλεοπτικής κάλυψης αποτελείται από δύο μέρη. Στο Α΄ Μέρος αναφέρονται οι περιοχές εκτός τηλεοπτικής κάλυψης που εντάσσονται άμεσα στο έργο και δύνανται να επιχορηγηθούν με την έναρξη της υλοποίησής

Ονομασία	Δημοτική Ενότητα	Όμιλος	Περιφερειακή Ενότητα
Λεπτοκαρυά,η	ΤΥΜΦΗΣ	ΖΑΓΟΡΙΟΥ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Τσιπέλοβον,το	ΤΥΜΦΗΣ	ΖΑΓΟΡΙΟΥ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Κουρνοράχη,η	ΜΟΛΟΣΙΩΝ	ΖΙΤΣΑΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Μαυολέσσα,η	ΜΠΙΖΑΝΙΟΥ	ΙΩΑΝΝΙΤΩΝ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Δρίσκος,ο	ΠΑΜΒΟΤΙΔΟΣ	ΙΩΑΝΝΙΤΩΝ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Κοτομίστα,η	ΠΑΜΒΟΤΙΔΟΣ	ΙΩΑΝΝΙΤΩΝ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Αετομηλίτσα,η	ΑΕΤΟΜΗΛΙΤΣΗΣ	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Διστρατόν,το	ΔΙΣΤΡΑΤΟΥ	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Αγία Βαρβάρα,η	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Αγία Παρασκευή,η	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Αηδονοχώριον,το	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Αμύραντος,ο	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Άρματα,τα	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Γανοδίον,το	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Ελεύθερον,το	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Εξοχή,η	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Καλόβουσα,η	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Λουτρά,τα	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Μελασοπέτρα,η	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Μόλιστα,η	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Μοκιδόσκιπαστος,η	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Ναόνι,ο	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Πάδες,οι	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Παλαιοσέλλιον,το	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Πηγή,η	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Πουρνιά,η	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Τράπεζα,η	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Αστυχώριον,το	ΜΑΙΣΤΟΡΟΧΩΡΙΩΝ	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Βούρμασκη,η	ΜΑΙΣΤΟΡΟΧΩΡΙΩΝ	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Γοργαστάμος,ο	ΜΑΙΣΤΟΡΟΧΩΡΙΩΝ	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Άρσοσηγή,η	ΜΑΙΣΤΟΡΟΧΩΡΙΩΝ	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Θιατόκος,η	ΜΑΙΣΤΟΡΟΧΩΡΙΩΝ	ΚΟΝΙΤΣΑΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Λευκή...τηλεόραση στο χωριό μας

του, ενώ στο Β΄ μέρος εντάσσονται εκείνες που δύνανται να υπαχθούν σε αυτό μετά από την κατάθεση Βεβαίωσης – Υπεύθυνης Δήλωσης του οικείου Δήμου προς τη ΓΓΤΤ και κατόπιν διενέργειας σχετικού ελέγχου της ΕΕΤΤ σε αυτούς. Επισημαίνεται ότι στο Β΄ μέρος του καταλόγου εντάσσονται οι οικισμοί, για τους οποίους δεν υπήρξε σύμφωνο αποτέλεσμα μεταξύ των μετρήσεων της ΕΕΤΤ και των θεωρητικών προβλέψεων της προαναφερθείσας μελέτης και γενικώς χρήζουν περαιτέρω ενεργειών αποτύπωσης κάλυψης.

Σε κάθε περίπτωση, η ΓΓΤΤ διασφαλίζει ότι η διαμόρφωση του καταλόγου είναι και θα παραμείνει μια ανοιχτή διαδικασία, η οποία δύνανται να οδηγήσει στην τροποποίηση/επικαιροποίηση του καταλόγου με σκοπό την κάλυψη των πραγματικών αναγκών των εκάστοτε οικισμών και την προσαρμογή στις νέες εξελίξεις.

Σημειώνεται ότι ο ακριβής προσδιορισμός του συνόλου των «Λευκών περιοχών» της χώρας και η κατάρτιση του σχετικού καταλόγου αποτέλεσε μια ιδιαίτερα επίπονη και απαιτητική εργασία, τόσο λόγω του πλήθους των προς αξιολόγηση οικισμών (13.354 οικισμοί) όσο και λόγω του ιδιαίτερου γεωγραφικού αναγλύφου που παρουσιάζει η χώρα μας (πληθώρα μικρών και απομακρυσμένων ορεινών και νησιωτικών οικισμών με διάσπαρτο αριθμό μόνιμων κατοίκων σε συνδυασμό με τη δυσκολία διάδοσης των ηλεκτρομαγνητικών κυμάτων για την επίτευξη κάλυψης).

Στη συνέχεια αναμένεται η κατάθεση στη Βουλή του νομοσχεδίου για την καθολική κάλυψη της χώρας. Τα κονδύλια που θα χρησιμοποιηθούν για την επιδότηση του εξοπλισμού συνδρομητικής, δορυφορικής, διαδικτυακής ή και επίγειας μετάδοσης σήματος έχουν εξασφαλιστεί από το ΕΣΠΑ. Οι κάτοικοι των περιοχών θα μπορούν να επιλέξουν την πλατφόρμα εκπομπής τηλεοπτικού σήματος, ενώ προβλέπεται και επιδότηση δήμων για την εγκατάσταση αναμεταδωτών στις ιδιαίτερα προβληματικές περιοχές.

Μένει να δούμε το σχέδιο νόμου, τότε θα ψηφιστεί τότε θα γίνει νόμος του κράτους (ΦΕΚ) και να εφαρμοστεί.

ΤΟ ΤΣΑΪ ΤΟΥ ΒΟΥΝΟΥ

Γενικά στοιχεία: Το φυτικό βασίλειο περιλαμβάνει περισσότερα από 350.000 διαφορετικά είδη, από τα οποία εντοπίζονται περίπου 60.000 είδη φαρμακευτικών και 18.000 είδη αρωματικών φυτών. Κοινό γνώρισμα των αρωματικών φυτών είναι ότι στα διάφορα φυτικά όργανά τους περιέχουν αιθέρια έλαια, ενώ πολλά από αυτά χαρακτηρίζονται και ως φαρμακευτικά αφού περιέχουν ουσίες με ιδιότητες θεραπευτικές.

Στη χώρα μας αυτοφύονται περισσότερα από 6.600 διαφορετικά φυτικά είδη, περίπου 1.300 από αυτά χαρακτηρίζονται ως ενδημικά (δηλαδή δεν υπάρχουν σε καμία άλλη χώρα) και 500-600 είδη χαρακτηρίζονται ως αρωματικά και φαρμακευτικά φυτά. Από τα πιο γνωστά αρωματικά και φαρμακευτικά φυτά της Ελλάδας είναι ο Σιδερίτης ή τσάι του βουνού, γνωστό διεθνώς ως Greek mountain tea και αποτελούν είδη του γένους *Sideritis* το οποίο ανήκει στην οικογένεια των χειλανθών (*Lamiaceae*).

Οι ξεροί ανθοφόροι βλαστοί του χρησιμοποιούνται ως αφέψημα, για την αντιμετώπιση της βρογχίτιδας, την ανακούφιση του κοινού κρυολογήματος, του βήχα, των πόνων της κοιλιάς. Ακόμη, αφού περιέχει σίδηρο, θεωρείται τονωτικό, εφιδρωτικό και αντιαναιμικό. Το ρόφημα είναι πολύ εύγευστο και αρωματικό, καταναλώνεται ζεστό ή κρύο, σκέτο, ή με προσθήκη ζάχαρης ή μέλι. Επίσης, το εκχύλισμα των ανθοφόρων βλαστών λόγω των φλαβονοειδών που περιέχουν, μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως φυσική πηγή αντιοξειδωτικών σε τρόφιμα, αλλά και ως πρόσθετο ενισχυτικό γεύσης και συντηρητικό στο ελαιόλαδο.

Το Ελληνικό τσάι ήταν γνωστό από την αρχαιότητα και αναφέρεται από τον Θεόφραστο (372-287 π.Χ.), αλλά και τον Διοσκουρίδη (40-90 μ.Χ.), ενώ ο Λινναίος ήταν ο πρώτος που περιέγραψε τα είδη του γένους *Sideritis*.

Ως προς το επιστημονικό του όνομα έχουν διατυπωθεί διάφορες απόψεις. Μία από αυτές αναφέρει ότι η ονομασία του δόθηκε επειδή έχει υψηλή περιεκτικότητα σε σίδηρο, ενώ μία άλλη άποψη αναφέρει ότι προέρχεται από την ελληνική λέξη σίδηρος και πιθανότατα δόθηκε στο φυτό λόγω της ικανότητάς του να επουλώνει τις πληγές και τα τραύματα που προκαλούνταν από σιδερένια όπλα κατά τη διάρκεια των πολέμων στην αρχαιότητα.

Εξάπλωση – Βοτανικά χαρακτηριστικά: Το γένος *Sideritis* περιλαμβάνει περισσότερα από 150 είδη τα οποία μπορεί να είναι ετήσια ή πολυετή, ποώδη ή θαμνώδη και κατανέμονται στις εύκρατες και τροπικές περιοχές του Βόρειου ημισφαιρίου, ενώ τα περισσότερα από αυτά εξαπλώνονται στις παραμεσόγειες χώρες.

Στην Ελλάδα εντοπίζονται 17 διαφορετικά αυτοφυή είδη

του γένους *Sideritis*, με κύριο χαρακτηριστικό των ειδών αυτών ότι πρόκειται για φυτά ιδιαίτερα ανθεκτικά στις χαμηλές θερμοκρασίες και στην ξηρασία, προσαρμοσμένα να επιβιώνουν σε πετρώδη εδάφη, ηλιόλουστα, με μεγάλη κλίση και συνήθως απαντώνται σε υψόμετρα άνω των 1.000 μέτρων.

Από τα παραπάνω 17 είδη, τα σημαντικότερα που έχουν καταγραφεί και αξιοποιούνται είναι 9 είδη και υποείδη, τα περισσότερα από τα οποία είναι ενδημικά των Βαλκανίων, ενώ 5 από αυτά είναι ενδημικά της Ελλάδας και μερικά εκτός από αυτοφυή, καλλιεργούνται σε διάφορες περιοχές της.

Ως προς τα βοτανικά χαρακτηριστικά τους, είναι φυτά δικοτυλήδονα, πολυετή, ποώδη που αναπτύσσονται μέχρι 40-50 εκατοστά, με ελαφρώς ξυλώδη βλαστό και συχνά με πυκνό τρίχωμα.

1. Τσάι του Βελουχιού ή τσάι του Παρνασσού (*Sideritis raeseri* Boiss. & Heldr.).

Διακρίνουμε δύο υποείδη:

a. *Sideritis raeseri* subsp. *raeseri* (Boiss. & Heldr.). Ενδημικό είδος των Βαλκανίων, απαντάται σε υψόμετρο 1.000 έως 2.400 μέτρων στο νότιο - δυτικό τμήμα της Βαλκανικής χερσονήσου και στην Ελλάδα αυτοφύεται στην οροσειρά της Πίνδου (Σμόλικας, Γράμμος, Τύμφη κ.ά.), καθώς στην Κεντρική και Στερεά Ελλάδα (Παρνασσός, Τυμφρηστός-Βελούχι, Πήλιο, Όρθρυς). Ανθίζει από τον Ιούνιο έως τα μέσα Αυγούστου και το μήκος της ταξιανθίας είναι 3-21 εκατοστά, ενώ οι σπόνδυλοι είναι 3-15, αραιοί στην αρχή και προς την κορυφή πυκνότεροι.

b. *Sideritis raeseri* subsp. *attica* (Heldr.) Είναι ενδημικό είδος της Ελλάδας και αυτοφύεται στην Πάρνηθα, στον Κιθαιρώνα και στο όρος Πατέρας.

2. Τσάι του Ολύμπου (*Sideritis scardica* Griseb). Ενδημικό είδος των Βαλκανίων, όπου απαντάται σε βραχώδεις και αλπικές περιοχές στο νότιο τμήμα της Βαλκανικής χερσονήσου, ενώ στην Ελλάδα εξαπλώνεται σε υψόμετρα από 1.600 έως 2.300 μέτρα σε βουνά της Θεσσαλίας και της Β. Ελλάδας (Όλυμπος, Πήλιο, Βέρμιο κ.ά.). Ανθίζει από τον Ιούνιο έως τον Σεπτέμβριο.

3. Τσάι της Κρήτης ή Μαλοτήρα ή Καλοκοιμηθιά (*Sideritis syriaca* L. subsp. *syriaca*, συνώνυμο του *Sideritis cretica*). Αυτοφύεται σε βουνά της Κρήτης (Λευκά Όρη, Ψηλορείτης κ.ά.), σε υψόμετρο μεγαλύτερο από 800 μέτρα και είναι ενδημικό είδος της Ελλάδας. Ανθίζει από τον Ιούλιο έως τον Αύγουστο.

4. Τσάι Ταυγέτου ή τσάι Μαλεβού (*Sideritis clandestina* Chaub. & Borry).

Διακρίνουμε δύο υποείδη τα οποία είναι ενδημικά της Ελλάδας:

a. *Sideritis clandestina* subsp. *peloponnesiaca*. Αυτο-

φύεται σε βουνά της Πελοποννήσου (Ερύμανθος, Κυλλήνη ή Ζήρεια, Χελμός).

b. *Sideritis clandestina* subsp. *clandestina*. Αυτοφύεται και αυτό σε βουνά της Πελοποννήσου (Ταΰγετος, Πάρνωνας ή Μαλεβός).

5. Τσάι της Εύβοιας ή τσάι από το Δέλφι (*Sideritis euboica* Heldr.). Αυτοφύεται σε βουνά της Εύβοιας (Δίρφος και Ξεροβούνι Εύβοιας) και είναι ενδημικό είδος της Ελλάδας

6. Τσάι Βλάχικο (*Sideritis perfoliata* L.).

Διακρίνουμε δύο υποείδη:

a. *Sideritis perfoliata* L. subsp. *perfoliata*. Αυτοφύεται στα Άγραφα.

b. *Sideritis perfoliata* L. subsp. *athoa* (Papanikolaou & Kokkini). Είναι ενδημικό είδος των Βαλκανίων και στην Ελλάδα το συναντάμε κυρίως σε Άθω και Σαμοθράκη.

Χημική ανάλυση: Το εκχύλισμα των φυτών έχει βρεθεί ότι περιέχει κυρίως αιθέρια έλαια, όπως μονοτερπένια και διτερπένια, αλλά και πολυφαινόλες, στα οποία οφείλεται και η φαρμακολογική - βιολογική δράση των φυτών.

Η ποιοτική και ποσοτική σύσταση του αιθερίου ελαίου δεν είναι ομοιόμορφη και επηρεάζεται από πολλούς παράγοντες, όπως τις κλιματικές και εδαφικές συνθήκες της περιοχής που αναπτύσσεται το φυτό, το βοτανικό είδος/υποείδος, το στάδιο ανάπτυξης κατά την συλλογή κ.ά.

Τα αιθέρια έλαια παρουσιάζουν πολλές φαρμακευτικές ιδιότητες όπως, αντισηπτική, αντιοξειδωτική, αντιφλεγμονώδη, αντιμικροβιακή (αντιβακτηριακή, αντιμυκητιακή) και γαστροπροστατευτική δράση.

Περιέχουν επίσης πολλές πολυφαινολικές ενώσεις και ιδιαίτερα αυτή των φλαβονοειδών, οι επιδράσεις των οποίων στην ανθρώπινη υγεία είναι συνήθως ευεργετικές, λόγω των ισχυρών αντιοξειδωτικών τους ιδιοτήτων, οι οποίες σχετίζεται με την καταπολέμηση του οξειδωτικού stress, αλλά έχουν και αντιμικροβιακή δράση.

Καλλιέργεια – Συγκομιδή: Η ανεξέλεγκτη συλλογή των φυτών σε συνδυασμό με τις φωτιές σε δασικές εκτάσεις και την υπερβόσκηση, ευθύνονται για την δραματική μείωση των αυτοφυών πληθυσμών.

Έναν τρόπο αειφορικής αξιοποίησης και προστασίας των ειδών αποτελεί η καλλιέργεια Σιδερίτη, η οποία εξασφαλίζει μαζική παραγωγή φυτικού υλικού, προκειμένου να καλυφθεί η αυξημένη ζήτηση από την εγχώρια και διεθνή αγορά.

Στην Ελλάδα καλλιεργείται συστηματικά το *Sideritis rae-seri*, κυρίως σε ορεινές-ημιορεινές περιοχές του Νομού Μαγνησίας και λιγότερο σε περιοχές της Δυτικής Μακεδονίας.

Η εγκατάσταση της καλλιέργειας μπορεί να γίνει με μικρά φυτά τα οποία έχουν δημιουργηθεί είτε με σπόρο, είτε αγενώς με μοσχεύματα ή με διαίρεση των φυτών.

Καταλληλότερη εποχή για την εγκατάσταση είναι το φθινόπωρο ή η άνοιξη και προτιμώνται εδάφη που να έχουν

καλή στράγγιση, πετρώδη και σε υψόμετρο μεγαλύτερο των 500 μέτρων. Αν είναι εφικτό, πριν την εγκατάσταση και ανάλογα με τη φύση του εδάφους, γίνεται κατεργασία κυρίως με το χέρι, ή με μηχανικά μέσα.

Οι αποστάσεις φύτευσης μπορεί να είναι 50-70 εκατοστά μεταξύ των γραμμών και 30-50 εκατοστά επί της γραμμής, ενώ ο αριθμός φυτών που προκύπτει είναι περίπου 4.000 φυτά ανά στρέμμα.

Η καλλιέργεια είναι συνήθως ξηρική, εκμεταλλεύεται όμως πολύ καλά το νερό όταν δοθεί με την τεχνική της άρδευσης. Θα πρέπει όμως να χορηγείται σε μικρές δόσεις έτσι ώστε να μην παραμένει νερό για μεγάλο χρονικό διάστημα στο ριζικό σύστημα του φυτού, αφού εμφανίζει ευαισθησία στους μύκητες (σηψιρριζίες). Όσον αφορά τη λίπανση, δεν έχει μεγάλες απαιτήσεις σε θρεπτικά συστατικά και σε περίπτωση που προκύψει ανάγκη χρησιμοποιείται οργανική λίπανση.

Από τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η καλλιέργεια είναι τα ζιζάνια, ιδιαίτερα τον πρώτο χρόνο, όταν τα φυτά είναι μικρά. Η καταπολέμησή τους γίνεται με τα χέρια ή και μηχανικά, αν το επιτρέπουν οι μορφολογικές συνθήκες του εδάφους. Δεδομένου ότι καλλιεργείται σε ορεινές-ημιορεινές περιοχές, δεν αναφέρονται σημαντικά προβλήματα από εντομολογικές προσβολές.

Η συγκομιδή γίνεται με το χέρι, χρησιμοποιώντας δρεπάνι ή μαχαίρι και ανάλογα με την περιοχή της καλλιέργειας, ξεκινάει τον Ιούνιο και φτάνει έως τον Αύγουστο, όταν τα φυτά βρίσκονται στη πλήρη άνθηση και είναι μεγαλύτερη η περιεκτικότητα σε αιθέριο έλαιο. Συγκομίζονται τα ανθοφόρα στελέχη, με κοπή ολόκληρης της ταξιανθίας και τμήμα βλαστού μήκους περίπου 5 εκατοστών. Στη συνέχεια οι «χειρίες» δένονται για να γίνουν «ματσάκια» προκειμένου να τοποθετηθούν για ξήρανση. Η ξήρασή τους γίνεται με φυσικό τρόπο, σε σκιερό μέρος ή σε υπόστεγα, ενώ δείκτες καλής ξήρασης και αποθήκευσης αποτελούν το πρασινοκίτρινο χρώμα και το δυνατό και ευχάριστο άρωμα των ανθοφόρων βλαστών.

Η καλλιέργεια μπορεί να διατηρηθεί παραγωγική για 5-7 χρόνια και η απόδοσή της αυξάνεται από τον δεύτερο χρόνο, ενώ οι αποδόσεις των ξηρών ανθοφόρων βλαστών κυμαίνονται από 100 έως και 180 κιλά ανά στρέμμα.

Το συνολικό κόστος της καλλιέργειας κυμαίνεται περίπου στα 320 Ευρώ ανά έτος και στρέμμα και περιλαμβάνει τα έξοδα της εγκατάστασης (αγορά πολλαπλασιαστικού υλικού, προετοιμασία εδάφους), τις καλλιεργητικές εργασίες, την συγκομιδή και την συσκευασία, ενώ το κόστος για την εγκατάσταση της καλλιέργειας είναι περίπου 850 Ευρώ ανά στρέμμα.

Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ

Τροφή, ένδυση, κατοικία, τρεις κλάδοι παραγωγής των πιο απαραίτητων αγαθών της ανθρώπινης κοινωνίας. Χωρίς τροφή ο άνθρωπος δεν ζει, χωρίς ρουχισμό πάλι δεν μπορεί, χωρίς σπίτι; Εάν είναι και άνεργος, που να πάει, κάτω από τη γέφυρα ή στο χαγιάτι της εκκλησίας, μόνο να το σκέφτεσαι σε πιάνει ρίγος, που να το ζεις και στην πραγματικότητα.

Στις μέρες που ζούμε ακούμε και βλέπουμε πράγματα που δεν θα θέλαμε ούτε να τα βλέπουμε ούτε να τ' ακούμε και δεν φταίνε σε τίποτα τα βατράχια επειδή τσακώνονται τα βουβάλια.

Μία λαϊκή παροιμία λέει: ότι ο όποιος δεν πάντρευσε κορίτσι, ή δεν έφτιαξε σπίτι δεν ξέρει από ζωή. Εγώ λέω ότι αν μάζευα τον ιδρώτα που ρίξαμε οι Κερασοβίτες οικοδόμοι όλα αυτά τα χρόνια, θα ήταν περισσότερος από τα νερά της λίμνης των Ιωαννίνων, την Παμβώτιδα. Ιδρώσαμε εμείς για να τα χτίσουμε, αλλά ιδρώσαν και αυτοί που τα αγόρασαν.

Αγαπημένοι μου χωριανοί, φυλαχτείτε από τις κακές εποχές που διανύουμε. Ιούλιος του 60 στο χωριό αρκετοί Κερασοβίτες είτε ως μαστόροι είτε ως εργάτες δούλευαν στα έργα της Δασικής Υπηρεσίας ονομαζόμενα «φράγματα». Τα φράγματα χτιζόντουσαν με πολύ μεγάλες πέτρες στου ξερόλακου για να σταματάνε τον τόπο από τα βρόχινα νερά. Ένα τέτοιο φράγμα φτιαχνόταν στον ξερόλακο στην τοποθεσία Κονταράχη και επιστάτης ήταν ο Χρήστος Γαλάνης. Ζήτησα κι εγώ δουλειά εκεί και δούλεψα ζευγίερα με τον Τάκη Τσούμπανο. Ο Τάκης είναι 1 χρόνο μεγαλύτερος από μένα, μείναμε στο ίδιο δωμάτιο, στην Κόνιτσα όταν πηγαίναμε στο Γυμνάσιο.

Η ζευγίερα ήταν εργαλείο ξύλινο μεταφοράς της πέτρας από το σημείο που κάποιος μαστορας την διαμόρφωνε έως το φράγμα που οι μαστοροι τη χτίζανε.

Στο φράγμα αυτό δούλεψα 17 ημέρες. Έφτασε το πανηγύρι στο χωριό μας, ετοιμασίες γιορτινές στο κάθε σπίτι και τα απόγευμα τα κλαρίνα τα βιολιά και τα ντέφια σκορπούσαν τον χαρούμενο ήχο της δημοτικής μουσικής. Εμείς οι νέοι φτιάξαμε τη μπόλκα στα μαλλιά μας φορέσαμε τα γιορτινά μας και βόλτες

Το σινάφι των Σελτσιωταίων προπολεμικά στην περιοχή των Καμένων Βούρλων. Διακρίνεται με παραδοσιακή ενδυμασία ο πελεκάνος Γιαννακούλης Σελτσιώτης και τ' αδέρφια του σε τοπικό γλέντι .

πάνω βόλτες κάτω στην πλατεία του χωριού, χαιρόμασταν την πανηγυρική ατμόσφαιρα και κάπου κάπου ρίχναμε τις λοξές ματιές στα κοριτσάκια. Κάποια στιγμή σταματάει ο Κώστας Στρασιάνης και μου λέει: Κώστα, ο Παντελής Νάκος στο Κιάτο Κορινθίας ζητάει ένα μαστορα και έναν εργάτη, είσαι να πάμε;

Δεν χρειάστηκε να το σκεφτώ ούτε στιγμή. Τον ρώτησα αμέσως πότε φεύγουμε και μου απαντάει σε δύο μέρες.

Το βράδυ στο σπίτι το ανακοίνωσα στους γονείς μου, καθόλου ευχάριστο για τον μάστορα Μήτσο και τη Χρυσούλα όμως αυτή ήταν η πορεία του Κερασοβίτη οικοδόμου, για να ζήσει έπρεπε να ξενιτευτεί.

Πρώτη Αυγούστου 1960, Κώστας Στρασιάνης και ο γράφων πήραμε το λεωφορείο για την ξενιτιά. Στη διαδρομή αυτή ο εγκέφαλος μου λειτουργούσε γύρω από το άγνωστο το τι θα βρούμε και κάπου κάπου ο Κ. Στρασιάνης σαν σκωπτικός χαρακτήρας που ήταν έλεγε και κανένα αστείο.

Φτάσαμε το απόγευμα στο Κιάτο συναντήσαμε τον Βαγγέλη του Τζημ (Νάκος) και μας πήγε στο συνοικισμό σε ένα σπίτι που έμενα Κερασοβίτες. Δίπλα ήταν ένα ξέφραγο οικόπεδο όπου κοιμηθήκαμε σε αυτό. Μετά από δύο ημέρες εμείς οι τρεις που δουλεύαμε στον Παντελή Νάκο ενοικιάσαμε ένα δωμάτιο.

Η δουλειά ήταν στο χωριό Μούλκι, κάμποσα χιλιόμετρα μακριά και το πήγαινε έλα γινόταν με τα πόδια, για μία εβδομάδα..

Ο Παντελής Νάκος (υπεργολάβος) μου συνέστησε να αγοράσω ποδήλατο,

γιατί η επόμενη δουλειά ήταν 12 χιλ. μακριά και ήταν αδύνατο να πηγαίνω με τα πόδια

Πέρασε η εβδομάδα ήρθε το Σάββατο και ο Κώστας Στρασιάνης πήρε απόφαση να φύγει από το Κιάτο με προορισμό την Αθήνα όπως και έγινε.

Εκείνη την εποχή στην περιφέρεια του Κιάτου είχαν εγκατασταθεί αρκετοί Κερασοβίτες με τις οικογένειές τους, όπως στο Μούλκι στο Βέλο και στο συνοικισμό του Κιάτου που είχαν εγκατασταθεί πρόσφυγες από τις χαμένες πατρίδες.

Παιδιά Κερασοβίτικα, απόγονοι των μπουλουκιών γεννημένοι το '41, '42 και '43 ήμασταν 10 οι οποίοι μέναμε στο συνοικισμό (Νεάπολη) και τι Κυριακές ή τα Σαββατόβραδα μαζευόμασταν σε ένα καφενείο το οποίο είχε τζουκ μποξ, ποδοσφαιράκια και πίστα για χορό.

Το πρώτο Σαββατόβραδο με πήγε ο βλάμης μου Τάκης Σιώμος σε ένα ποδηλατάδικο και αγόρασα ένα ποδήλατο με λίγη προκαταβολή και τα υπόλοιπα με δόσεις. Ανέβηκα στη σέλα του δικού μου ποδηλάτου και ο βλάμης στο δικό του, πήραμε το δρόμο για το συνοικισμό, σμίξαμε με Κερασοβιτόπουλα και τι λέγαμε δεν σας λέω γιατί μπορείτε και μόνοι σας να μαντέψετε για το τι λέγανε παιδιά 17, 18 και 19 χρονών.

Πέρασαν 5 μήνες δουλεύοντας 6 μέρες την εβδομάδα και στην καθημερινή μου σκέψη ήταν να γίνω μαστορας όπως σκεφτόταν όλα τα παιδιά του χωριού μας. Έγινε η σκέψη πραγματικότητα στα καινούργια δεδομένα.

Η συνέχεια στο επόμενο.

**ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ
ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ**

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΕΥΘΥΜΑ & ΣΟΒΑΡΑ...

ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ:

Δημοσιεύτηκε στο προηγούμενο τεύχος επιστολή του Προέδρου του Τοπικού Συμβουλίου του χωριού μας Παντελή Γαλάνη, ο οποίος έθιγε πολλά και σημαντικά θέματα, χωρίς βέβαια μέχρι σήμερα να υπάρξει αντίδραση.

Μεταξύ των άλλων έγραψε και για το κτηματολόγιο, τα προβλήματα και τους κινδύνους που υπάρχουν και για τον μακάριο ύπνο των υπευθύνων που διαχειρίζονται τα έσοδα από τη νομή των ιδιοκτησιών μας.

Πριν λοιπόν "αλέκτωρ λαλήσει" με τους λογαριασμούς του νερού του Δήμου Κόνιτσας μας ενεχειρίσθη και έντυπο του Εθνικού Κτηματολογίου, το οποίο μας πληροφορεί ότι από την 15/10/2018 μέχρι και την 15/01/2019 πρέπει όλοι μας να υποβάλλουμε τις σχετικές δηλώσεις ιδιοκτησίας.

Έφτασε λοιπόν ο κόμπος στο χτένι και εμείς δυστυχώς για άλλη μια ακόμη φορά θα πάμε "ξυπόλυτοι στ' ακάθια" χωρίς προεργασία, σχεδιασμό και επιστημονική τεκμηρίωση να κάνουμε τις δηλώσεις μας και μια ωραία πρωία θα ξυπνήσουμε και θα διαπιστώσουμε ότι όλη η έκταση του χωριού έγινε ΔΗΜΟΣΙΑ. Βέβαια κάπως αργά τότε θα ξυπνήσουν οι αρμόδιοι και οι επαγγελματίες επαναστάτες...

Δεν βαριέσαι, ποτέ δεν είναι αργά και θα ξεκινήσουν ηρωϊκό αγώνα, πρώτα θα στείλουν ένα ηρωϊκό υπόμνημα, για κάποιο καλάχι αχρήστων του Δημοσίου και μετά θα ταΐσουν σανό του ιθαγενείς, όπως έγινε πολλές φορές μέχρι σήμερα. Δυστυχώς τα παθήματα δεν μας γίνονται μαθήματα.

Δημοσιεύουμε την ανακοίνωση του Εθνικού Κτηματολογίου προς ενη-

**ΔΗΜΟΙ: Β. ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ, ΑΩΛΩΝΗΣ, ΖΑΓΟΡΙΟΥ, ΖΙΤΣΑΣ, ΙΡΑΝΝΙΤΩΝ,
ΚΟΝΙΤΣΑΣ, ΜΕΤΣΟΒΟΥ, ΠΩΓΩΝΙΟΥ**

Από 15 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2018 έως 15 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2019

Υποβολή Δηλώσεων Ιδιοκτησίας στο Κτηματολόγιο

- **ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΝΟΥΜΕ τα απαραίτητα δικαιολογητικά**
Τίτλος κτήσης (συγκρίσιμους προέξοντες, δικαστικές αποφάσεις, πιστοποιητικό μεταγραφής, έγγραφο χρηματοκράσεως, πιστοποιητικό κληρονομιάς), απονομική πιστοποίηση, έγγραφο αποκλειστικής ΑΦΜ, όλα σε μορφή αξιολογημένων φωτοαντίγραφων
- **ΕΝΤΟΠΙΖΟΥΜΕ το ακίνητό μας** (τοπογραφικό διάγραμμα ή δοκίμιον κτηροσπίδης βάσει ορθοτομογραφιών της Ε.Λ.Λ. ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ή χρε. γεωδ. ή επίδειξη στο Γραφείο Κτηματογράφησης)
- **ΥΠΟΒΑΛΟΥΜΕ τη δήλωση ιδιοκτησίας μας έγκαιρα στο αρμόδιο Γραφείο Κτηματογράφησης ή ηλεκτρονικά**

www.ktimatologio.gr
210-6505600

μέρωση των χωριανών και των αναγνωστών μας και ο θεός να μας φυλάξει.

Η ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Εγινε την Τρίτη 10 Απριλίου του 2018 στην αίθουσα του Δημοτικού Σχολείου η Ετήσια Γενική Απολογιστική και Προγραμματική Συνέλευση του Αγροτικού Συνεταιρισμού του χωριού μας, με την παρουσία ελαχίστων χωριανών – συνεταιριών, μηδέν και των μελών του Δ.Σ. εξαιρουμένων από το οποίο, κατά τις πληροφορίες μας, παρέστη μόνο ο πρόεδρος και ένας ακόμη σύμβουλος.

Για τήρηση καταστατικών διαδικασιών ούτε λόγος να γίνεται, το καταστατικό εφαρμόζεται μόνο για τις διαγραφές των ενοχλητικών...

Αλήθεια μπορεί κάποιος να μας πεί, ποια είναι τα μέλη του Δ.Σ.; Πώς λειτουργεί; Πώς παίρνονται οι αποφάσεις; Τηρούνται οι καταστατικές διαδικασίες; Υπάρχει Εποπτικό Συμβούλιο; Από ποιους αποτελείται; Τι κάνει; Ψιλά γράμματα, τι γυρεύουμε; Ψύλλους στ' άχαρα...

Εζητήθη από τον πρόεδρο και μέλη του Δ.Σ. του Συνεταιρισμού επανειλημμένως να μας γνωστοποιήσουν τον ισολογισμό - απολογισμό, την έκθεση των Ελεγκτών και του Εποπτικού Συμβουλίου του 2017, τον προγραμματισμό του 2018 και να μας κοινοποιήσει τα πρακτικά της Γ.Σ προς ενημέρωση των χωριανών, πλην όμως "φωνή βωώντος εν τη ερήμω".

Στις παλαιότερες ετήσιες Γ.Σ. διενέμετο στους παρόντες ένας συνοπτικός γενικόλογος πίνακας με τα έσοδα και τα έξοδα του προηγούμενου έτους και τον προγραμματισμό για τον επόμενο, φέτος κρίθηκε πολυτέλεια και έγινε περικοπή του. Επίσης, έγινε Γ.Σ χωρίς την παρουσία του νομικού συμβούλου και του Λογιστή για να δώσουν επαρκείς εξηγήσεις, διότι οι παρόντες εκπρόσωποι και ο

Πρόεδρος του Συνεταιρισμού δεν γνώριζε τα ελάχιστα π.χ. το καθεστώς του ΦΠΑ!

Τώρα, αν ζητήσετε την έκθεση των ελεγκτών που προβλέπει το καταστατικό (άρθρο 34), την έκθεση του Εποπτικού Συμβουλίου (άρθρο 24), κάτι πορίσματα ορκωτών λογιστών κ.λπ., φοβάμαι ότι είναι μάταιος κόπος και αρμοδιότητα... της Νικολούλη.

Είχαμε προτείνει κάποτε στον νυν πρόεδρο, όταν ήταν αντιπρόεδρος, να τοιχοκοιεί ο Συνεταιρισμός κάθε μήνα έξω από το γραφείο τα έσοδα και τα έξοδα, βάσει της μηνιαίας καταστάσεως που είναι υποχρεωμένος ο ταμίας βάσει του καταστατικού (άρθρο 27) να συντάσσει και είχαμε εισπράξει ένα πλατύ ειρωνικό χαμόγελο και ότι αυτά τα πράγματα δεν γίνονται. Έχει αλλάξει μέχρι σήμερα τίποτα; Πολύ αμφιβάλλουμε.

Ο Πρόεδρος της Γενικής Συνέλευσης δεν είχε ούτε στυλό ούτε χαρτί...και δεν συντόνιζε!

Ο Απόστολος Καναβός ζήτησε το λόγο διαγραφής από τους καταλόγους των μελών του Συνεταιρισμού, διότι κάποιος διαγράφηκε χωρίς να το γνωρίζουν! Απάντηση δεν πήρε.

Ο Δημήτρης Γελαδάρης ζήτησε το λόγο που οι ποτίστρες στα λιβάδια αφέθηκαν στο έλεος και καταστράφηκαν, διότι δεν υπήρχε συντήρηση. Απάντηση δεν πήρε και εκνευρίστηκε. Ο εκνευρισμός του μεγάλωσε όταν εισέπραξε αμήχανα χαμόγελα, καθώς δεν πήρε απάντηση, αν υπάρχει προγραμματισμός για συντήρηση!

Ο Κώστας Γ. Τζίνας με επιστολή της Αδελφότητας Αθηνών ζήτησε χορηγία για συντήρηση και αγορά των παραδοσιακών στολών.

Αντί ο Πρόεδρος της Γ.Σ να φέρει το θέμα προς συζήτηση πήρε απάντηση από την κόρη του Τάκη Ζήκα ότι θα αποφασίσει το Δ.Σ! Καταλαβαίνετε το απόπημα κατά της δημοκρατίας και του καταστατικού. Το Δ.Σ πάνω από τη Γενική Συνέλευση. Ανησυχητικά φαινόμενα.

Ζητήθηκε από παρευρισκόμενο να του δοθεί το καταστατικό του Συνεταιρισμού και απάντηση δεν πήρε. Μόνο χαμόγελα.

Στο θέμα της τηλεόρασης και του προβλήματος που ετέθη η απάντηση ήταν: Κάναμε δύο συναντήσεις με το Δήμο Κόνιτσας και έγινε καταγραφή του προβλήματος. Η πολιτική βούληση για λύση του προβλήματος δεν υπήρχε. Μόνο χαμόγελα.

Ζητήθηκε να δοθούν επακριβή στοιχεία για τα οικονομικά του Συνεταιρισμού ή τα έσοδα από το υδροηλεκτρικό εργοστάσιο και δόθηκαν μόνο χαμόγελα ή για την ακρίβεια λόγω της ανομβρίας θα είναι λιγότερα τα έσοδα!

Δεν έχουμε με το Δ.Σ. του Συνεταιρισμού καμία διαφορά, αυτό που θέλουμε είναι απλά διαφάνεια και συνεργασία με όλες τις αρχές του χωριού για την επίλυση των προβλημάτων του και όχι τη ρουσφετολογική εξυπηρέτηση των αναγκών των ψηφοφόρων χωριανών.

Και κάτι τελευταίο, πρέπει να καταλάβουμε ότι εισφέρουμε στον Δήμο μέσω των λογαριασμών κοινής οφέλειας κ.λπ. και πρέπει να έχουμε απαιτήσεις απ' αυτόν, δεν είναι δουλειά του Συνεταιρισμού να υποκαθιστά τον Δήμο και να τον απαλλάξει από τις ευθύνες του.

Εναρξη μαθημάτων παραδοσιακού χορού της
Αδελφότητας Κερασοβιτών Ιωαννίνων

Εναρξη Παρασκευή 22 Σεπτεμβρίου

Ώρα: 8:30pm

Μέρος: Μουσικοπαιχνίδια 12 Αρχαία Δόξα (Παράκληση της Ασημένιας
Μακρομνήτης)

Υπεύθυνος διδασκαλίας:

Μποσνίνα Ανδρέας(20)

8947341918

CAVATZA
WINE & SPIRITS

ΕΜΠΟΡΙΟ ΠΟΤΩΝ

8ο χλμ. Π.Ε. Ιωαννίνων-

Ηγουμενίτσας

6945 777093

6945 992546

info@cavatza.gr

www.cavatza.gr

ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΣΙΝΑΣΛΑΝΙΔΗΣ
ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ
ΚΟΝΙΤΣΑ - ΤΗΛ. 697.37.81.633

ΑΡΝΙΑ – ΚΑΤΣΙΚΙΑ
ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΜΑΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΕΛΑΔΑΡΗΣ

ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
ΚΟΝΙΤΣΑΣ

ΤΗΛ. 695.50.52.384
695.74.09.899

KERASOVO
Festival
2018

Σεμινάρια
13-18 Αυγούστου

13-17
Αυγούστου

Σεμινάριο Πομπυρηνικού Τραγουδιού (20 ώρες)

"Πομπυρηνίες της Ελλάδας και των Βαλκανίων"

από την *Ζαντοξία Θεοκοβάτου*

13-17
Αυγούστου

Σεμινάριο "Βαλκανική Ορχήστρα" (20 ώρες)

Από την Ελλάδα στα Βαλκάνια - Μουσικό Σύνοχο

από το *επίμο Βουγιούκας*

14-18
Αυγούστου

Σεμινάριο "Μουσική του Djano Reinhardt &

μανουσε τραγούδια" (20 ώρες)

από τους *Jeta Limberger, Βοημητική Λεονίσι*

15-17
Αυγούστου

Σεμινάριο Παραδοσιακά Κρουστά (12 ώρες)

και Ελληνικοί Ρυθμοί

από το *επίμο Γρηγορίου*

18-17
Αυγούστου

Παιδικό Σεμινάριο (8 ώρες)

'Τραγούδια και Χοροί του Κόσμου' για παιδιά 4-7 ετών

από τον *Γαζιάρη Δηοσιβάκο*

Διοργανωτής
MOUSA AME

Πληροφορίες

Εγγραφές:

6934 795 926

moueamke@yahoo.com

X. & Γ.

ΝΤΑΓΚΟΒΑΝΟΣ

Pools

Ισθμός Κορίνθου

Τηλ.: 27410-75700

6944 555755

6944 515 444